

T O K T R A P P O R T

Fartøy: "Johan Hjort".

Avgang: Tromsø, 15. september 1968.

Ankomst: Bergen, 28. september 1968.

Personeill: K.F. Wiborg, O. Chruikshank, Kåre Hansen, Karsten Hansen, J.F. Nilsen, assistent Erichsen (Tromsø Museum).
Båten ble ført av S. Mork.

Område: Bankene i området Bjørnøya-Hopen innenfor 200 m koten, mellom 73°55' og 75°55' N, 17°14' og 23°40' E.

Formål: Kartlegging av forekomster av haneskjell (Chlamys islandica), innsamling av bunndyr til Tromsø Museum; ekkoregistreringer av bunnforhold og fiskeforekomster; temperaturmålinger med bathytermograf. Redskaper: To forsterkede Baird-skjellskrapere, en, og halvannen meter brede, og en 25 fots "scallop-trawl", laget etter amerikansk mønster.

Resultater: Haneskjell ble funnet på de fleste stasjonene, men i meget varierende mengder. De beste forekomstene lå på 80-120 m dyp fra øst til sydvest av Bjørnøya, men en gjorde også bra trekk nord for øya. På hard bunn med stein og fjell kunne en få opptil 250 skjell i et 2-5 minutters trekk, mens det på skjellsand like ved bare fantes tomskall. Skjellene var som regel sterkt begrodd med rur, hydroider, bryozoer og svamp, men viste likevel tegn på god vekst. De var som regel ganske store, 70-90 mm, med skjellmat av god kvalitet, middelvekt ca. 13 gr. Gonadene var velutviklet, og det er vanskelig å si om skjellene har gytt i år. Bunntemperaturen på skjellfeltene varierte mellom + 1.6° og - 1.7° C. Skall av oskjell, opptil 15 cm, ble funnet nord og sør av Bjørnøya. På grunn av de vanskelige bunnforhold og båtens størrelse fikk skrapene en hard medfart og måtte flere ganger rettes ut eller sveises. Scallop-trålen ble bare forsøkt en gang, da en fant at den neppe ville klare seg på den urene bunn.

Det ble registrert mange fiskestimer på ekkoloddet i om-

rådet, sannsynligvis mest lodde av 1-gruppen. En fikk en enkelt lodde på 13 cm nordøst av Bjørnøya. Fisk ved bunnen var det noen steder i det østlige område; fiskeforsøk viste torsk. Ellers var en hindret av drivis i det nordøstlige område, og måtte av den grunn korte inn flere av snittene. Det ble tatt ialt 100 skrape-stasjoner, med utseilt distanse 1310 n. mil.

Konklusjon: En mener det er ganske store forekomster av haneskjell i området, særlig øst og syd for Bjørnøya. Det er inidlertid vanskelige bunnforhold, og en må bruke meget robuste redskaper. Enkelte skjellfelter har meget begrenset utstrekning, noe som viste seg ved at det var vanskelig å finne dem igjen. Navigasjonsforholdene er også vanskelige, særlig når en ikke rekker Bjørnøya med radar, og kartdybdene stemte ikke alltid med posisjonen. Størrelsen av de enkelte skjellfelter er antakelig avhengig av lokale bunn- og strøforhold. Det er ønskelig med flere detaljundersøkelser i området.

Bergen, den 30. september 1968

Kr. Fr. Wiborg
(sign.)